

Fremdrift og resultater:

I sit *første kvartal* (december 2020-februar 2021) er projektet kommet godt i gang på trods af mindre udfordringer grundet præsidentvalg og COVID-19-pandemien.

MBHU har i kvartalets begyndelse etableret sig med kontor i indsatsområdet og oplært ansatte og frivillige i projektet. Der er indkøbt vigtige transportmidler (4 motorcykler og 20 cykler), så projektpersonalet kan komme rundt på opgaver og tilsyn ad de ofte dårlige, små veje/stier over store afstande. Man har desuden fået foretaget en baggrundsanalyse af forholdene i indsatsområdet før projektet (baseline).

Den 28. december 2020 blev der afholdt et opstarts- og informationsmøde for relevante myndigheder i Isingiro District og de tre landkommuner, som indsatsområdet ligger i. 55 repræsentanter deltog i dette møde arrangeret af MBHU. Deltagerne blev introduceret til MBHU og det nystartede projekt.

Der er ligeledes afholdt 18 informationsmøder i de pågældende tre landkommuner Ruborogota, Nyakitunda og Ngarama med deltagelse af landsbybeboerne. Samlet deltog 3668 personer i disse seancer, hvor mulige deltagere i projektet blev identificeret.

I januar 2021 begyndte man at organisere de udvalgte bønder i mindre grupper. 20 grupper med ca. 20 bondehusstande i hver blev dannet i kvartalet. Grupperne blev undervist i effektiv og bæredygtig dyrkning, og 12 af dem fik uddelt såsæd og anden starthjælp.

Den 28. januar deltog MBHU i et radioprogram, hvor man informerede borgerne om det treårige projekt, menneskerettigheder, klima og miljø.

I kvartalets slutning blev der afholdt en statusworkshop for ca. 60 interessenter for at udveksle information og feedback.

I projektets *andet kvartal* (marts-maj 2021) har MBHU fortsat implementeringen af IASAD-aktiviteterne som planlagt. De vigtigste punkter er følgende:

- MBHU har fortsat arbejdet med at mobilisere, danne og uddanne grupper af bondehusstande i de tre landkommuner. I andet kvartal har de resterende 8 af de første 20 grupper fået uddelt såsæd og anden starthjælp, og yderligere 18 grupper er dannet. Herudover er der dannet 3 grupper af husstande i solidaritetskæden. Sidstnævnte indledtes i marts (måned 4), hvor projektansatte opsøgte familier, inspirerede dem til at danne grupper og kobled dem sammen med allerede eksisterende grupper.
- Grupperne er også blevet opfordret til og blevet fortalt om fordelene ved at samle sig i større netværk (sammenslutninger af grupper) for at stå endnu stærkere. 1 sammenslutning er således dannet i et sogn i Ngarama. Den består af 5 grupper med bønnedyrkning.
- I april og maj (måned 5 og 6) blev 11 grupper undervist i spare-låne-aktivitet og hjulpet i gang i forhold til samarbejde, vedtægter, valg af ledere, møderutiner, bogføring, bankbøger, opsparingsformål, klog lånoptagelse og investering f.eks. i solcellelamper, murstenskogesteder og genbrugelige hygiejnebind. Alle grupper har taget godt imod konceptet og har efterfølgende startet spare-låne-aktiviteter.
- Lokale håndværkere blev engageret til at demonstrere fremstilling af murstenskogesteder (Eivind-ovne), forme til dette blev lavet af en lokal snedker, og 3 grupper (68 personer) blev undervist i at lave kogestederne.
- 4 projektansatte, 6 ressourcepersoner og 12 lead farmers er blevet oplært i værdiforøgelse og markedsadgang vedr. landbrugsprodukter, og 4 grupper er efterfølgende blevet undervist heri (f.eks. optimalt høsttidspunkt, forarbejdning, kollektiv markedsføring). Dette har hjulpet bønderne til at opnå en højere pris for deres afgrøder.
- 6 dialogbaserede menneskerettighedsseancer blev afholdt med i alt 671 borgere og ledere i seks sogne i de tre landkommuner. Yderligere 1 radioprogram om projektet, menneskerettigheder, VIPAT, bæredygtighed og spare-låne-konceptet blev optaget og sendt den 28. april 2021.
- Statusworkshops med udveksling af information og feedback blev afholdt med 87 interessenter i slutningen af kvartalet.
- Der er bl.a. gjort følgende erfaringer: Fortsat involvering af og dialog med lokale ledere er vigtig for projektets legitimitet. Demonstrationshaverne fungerer, og grupperne er engagerede i haverne.
- Følgende udfordringer er identificeret: Fremkommeligheden på de dårlige veje særlig i Nyakitunda og Ruborogota. Få mandlige deltagere i menneskerettighedsseancerne. Nyengagement af lokale ledere på grund af valg.

Fra projektets *tredje kvartal* (juni-august 2021) kan følgende fremhæves:

- De 18 nye grupper af bondehusstande har fået uddelt såsæd og anden starthjælp. Der er således igangsat 38 grupper siden projektets start i december 2020. Grupperne har deltaget i ugentlige træningsseancer, hvor de har lært at dyrke deres afgrøder og passe deres dyrehold på bedst mulig vis og få mest muligt udbytte på sigt. Projektpersonalet har f.eks. givet nogle grupper råd og vejledning til at bekæmpe sygdom i deres bananplantager og undgå spredning til andre/nye planter, og der er også blevet undervist i, hvordan afgrøder mest hensigtsmæssigt høstes, behandles og derefter opbevares i hermetisk lukkede sække.
- Yderligere 2 gruppesammenslutninger er blevet dannet; 1 i Ngarama af grupper, der har svinehold, og 1 i Ruborogota af grupper, der dyrker bønner.
- 15 grupper i alt er blevet aktiveret i solidaritetskæden. Disse grupper har fået undervisning i VIPAT-metoden og er blevet koblet på eksisterende grupper. Disse 15 grupper har modtaget andele af de eksisterende gruppers afgrøder, så de kan komme i gang med at dyrke egne afgrøder.
- I alt 20 grupper med 259 kvinder og 156 mænd i indsatsområdets tre landkommuner er blevet introduceret til og trænet i spare-låne-aktivitet (SILC) og kloge investeringer. Grupperne er blevet undervist i mødeprocedurer, bogføring, samarbejde, lederskab og konstituering. De har fået udleveret bankbøger og metalbokse til sikker opbevaring af deres overskud.
- Yderligere 20 grupper er blevet undervist i produktion og brug af de energisparende murstenskogesteder. Nogle gruppemedlemmer og andre med interesse i projektet er begyndt at producere de særlige mursten, som forhåbentlig snarest kan anvendes til kogesteder til gavn for medlemmerne.
- Ansatte og frivillige i projektet har sammen med kommunale ressourcepersoner undervist yderligere 6 grupper i værdiforøgelse og bedre markedsadgang. Eksempelvis er en gruppe blevet rådgivet i at anvende bananer til dyrefoder bl.a. ved at soltørre dem og blande dem med andre ingredienser som majsrester. Der er også blevet undervist i kollektiv markedsføring.
- I de tre landkommuner er 20 menneskerettighedsseancer blevet afholdt, primært henvendt til husstandsgrupperne samt enkelte ledere. Projektteamet stod for dette ved at forklare og demonstrere de universale menneskerettigheder, herunder bl.a. børns og kvinders rettigheder. Der blev desuden lavet et radioprogram den 19. august 2021, hvor hovedemålene var at opdatere lokalbefolkningen om projektet og udbrede kendskabet til menneskerettigheder. Programmet blev vel modtaget.
- Ved projektteamets månedlige møder og de kvartalsvise møder med adskillige af interessenterne i indsatsområdet gennemgås projektets fremgang, udfordringer diskuteres, og personalet opdateres på status i de tre landkommuner. Herunder nævnes nogle af de erfaringer, personalet har gjort sig i projektets tredje kvartal:
 - Flest kvinder deltager i VIPAT- og SILC-grupperne, hvilket styrker kvindernes indflydelse.
 - Radioprogrammer og de større dialogseancer er gode redskaber til at nå ud til en større målgruppe. Radioprogrammerne beskrives som essentielle for lokalbefolkningen i forhold til at få deres ideer og tanker i spil.
 - Gruppemedlemmerne får viden og redskaber fra projektet, hvilket gør dem i stand til at træffe gode beslutninger vedrørende fremtiden, som eksempelvis kloge investeringer i genbrugelige hygiejnebind, solcellelamper og vandrensningsystemer.

I projektets *fjerde kvartal* (september-november 2021) er der dannet yderligere 11 selvhjælpsgrupper med tilsammen 251 husstande, så der nu i alt er etableret 49 grupper med 1012 husstande, som støttes gennem vores store IASAD-projekt. 2 af de nydannede grupper har fået uddelt såsæd og anden starthjælp i kvartalet. 2 nye gruppesammenslutninger er blevet dannet; 1 af 4 grupper i Nyakitunda og 1 af 4 grupper i Ngarama.

Der har bl.a. været fokus på følgende i kvartalet:

- Kapacitetsopbygning af landbrugsfaglige ressourcepersoner fra kommunerne og distriktet gennem særlige seancer og besøg hos grupperne.
- Introduktion af grøntsagsmarker og køkkenhaver i de ugentlige oplæringsseancer på gruppernes jordstykker.
- Oplæring i forebyggelse og behandling af sygdomme og skadedyr i afgrøderne.

- Oplæring i at forberede grøntsagsbede, omplante stiklinger fra små bede til større haver/marker, plante med korrekt afstand bl.a. for at undgå skadedyrsinvasion, sikre korrekt afvanding og brug af gødning, lave indhegning af køkkenhaverne m.m. 30 grupper har deltaget heri.
- Værdiforøgelse og bedre markedsadgang, så gruppemedlemmerne kan komme af med deres afgrøder på bedst mulig vis og derved give dem størst mulig økonomisk gevinst.
- Uddannelse i varieret næringsindtag – herunder henvisning af 23 underernærede børn til behandling på sundhedscentre.
- Yderligere aktivering af solidaritetskæden. 6 nye grupper med i alt 119 husstande er blevet dannet i de tre landkommuner. Disse grupper har fået støtte fra de grupper, der er dannet i projektets tidligere kvartaler.
- Uddannelse inden for spare-låne-aktivitet og smarte investeringer. Yderligere 6 grupper er kommet i gang med spare-låne-aktivitet. Flere grupper overvejer at investere i solcellelamper, genbrugelige hygiejnebind og sække til rensning af drikkevand.

I projektets fjerde kvartal er man desuden begyndt at se en udbredelse og en evaluering af murstenskogestederne, som er introduceret til MBHU (og dermed projektet) gennem Støtteforeningen. Yderligere 8 grupper har fået undervisning i selv at bygge kogestederne og anvende dem, så i alt har 32 grupper dermed har gavn af dem. Der bruges 50-70 % mindre brænde, og samtidig nedsættes røgdudviklingen og den tid, der bruges på at tilberede et måltid. Dette er tilbagemeldingen fra 105 ud af 120 husstande med de nye kogesteder, som har modtaget opfølgende besøg.

Projektets ansatte har fortsat afholdelsen af menneskerettighedsseancer i kvartalet. 807 har deltaget ved disse arrangementer; 494 kvinder og 313 mænd. Der er altid en livlig debat ved disse sessioner, hvilket understreger vigtigheden af oplysningen om menneskerettighederne. I forbindelse med et tilsynsbesøg stod to repræsentanter fra Støtteforeningen i september-oktober 2021 for en lektion og en træningsseance om menneskerettigheder for projektets personale og frivillige. Der har også været produceret to radioprogrammer, hvor MBHU's projektpersonale kunne bevidstgøre bredt om menneskerettigheder.

Ved afholdelsen af de månedlige møder har projektets personale erfaret følgende:

- Det omskiftelige vejr giver til tider udfordringer i forhold til de plantede afgrøder.
- Flere husstande ønsker at være en del af projektet – dette efterspørges opfyldt af lead farmers (de frivillige) i de respektive områder.
- Det er vigtigt, at de mere seriøse grupper registreres hos kommunen.
- Afholdelsen af menneskerettighedsseancerne har sin berettigelse, og de skal afholdes i de områder, hvor COVID-19 hidtil har forhindret dette.
- Det er vigtig at følge op på, at de frivillige reporterer månedligt til projektets ansatte.

Den kvartalsvise statusworkshop blev afholdt den 26. november 2021 med deltagelse af 53 interessenter, herunder distriktskommisæreren.